

METODOLOŠKO POJASNILO

Damjana Lavrič

INDEKSI GRADBENIH STROŠKOV ZA NOVA STANOVANJA

To metodološko pojasnilo se nanaša na objavljanje podatkov:

Indeksi gradbenih stroškov za stanovanja, Slovenija, četrtna (Prva objava)

Junij 2024

Kazalo

1	NAMEN.....	3
2	PRAVNI OKVIR.....	3
3	ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI.....	3
4	IZBOR ENOT OPAZOVANJA.....	3
5	ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV.....	4
6	DEFINICIJE.....	4
7	POJASNILA.....	5
8	OBJAVLJANJE PODATKOV.....	8
9	REVIDIRANJE PODATKOV.....	8
10	DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA.....	8

1 NAMEN

Namen objave je prikazati gibanje oz. razvoj stroškov, ki nastanejo v gradbenem podjetju pri gradnji novih stanovanj. Hkrati pa odraža cene, ki jih morajo ta podjetja plačati za vhodne elemente v procesu gradnje.

Ključne statistike, ki jih objavljamo, so:

- gradbeni stroški,
- stroški gradbenega materiala,
- stroški dela.

2 PRAVNI OKVIR

- [Letni program statističnih raziskovanj \(LPSR\)](#)
- [Zakon o državni statistiki](#) (Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01)
- Uredba (EU) 2019/2152 Evropskega parlamenta in Sveta (CELEX: 32019R2152)

3 ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI

Enote, ki jih opisujejo objavljeni podatki, so strošek materiala, strošek dela in skupen indeks gradbenih stroškov.

4 IZBOR ENOT OPAZOVANJA

Strošek dela: Opazovana enota je poslovni subjekt ali njegova enota v sestavi, ki je registrirana za opravljanje dejavnosti na ozemlju Republike Slovenije za področje dejavnosti F – gradbeništvo (oddelki 41, 42 in 43 po standardni klasifikaciji dejavnosti, tj. SKD 2008).

Strošek materiala: Enote opazovanja so izbrani reprezentativni proizvodi proizvedeni na ozemlju Slovenije. Podatke o opazovanih enotah pridobimo od poročevalskih enot, tj. poslovnih subjektov, ki te proizvode proizvajajo.

Strošek dela: V raziskovanje je vključena celotna ciljna populacija.

Strošek materiala: Enote izberemo na podlagi zajema s pragom. Merilo za izbor poročevalskih enot je prihodek od prodaje znotraj razreda SKD 2008, kar pomeni, da izberemo toliko enot, da z njimi dosežemo delež 60–70 odstotkov vrednosti celotne prodaje proizvoda v določenem razredu.

5 ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV

Podatki se zbirajo četrtno.

Za izračunavanje indeksa gradbenih stroškov je po zakonodaji EU dovoljeno uporabljati različne vire. Indeks stroškov materiala in indeks stroškov dela sta bila že razvita za pripravo drugih kazalnikov v okviru pristojnih statističnih področij na SURS, in sicer indeks stroškov gradbenega materiala v okviru statistike cen (v raziskovanju Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih), indeks stroškov dela pa v okviru statistike dela. Tako smo iz dveh že obstoječih kazalnikov, ki smo ju za potrebe izračunavanja indeksa gradbenih stroškov nekoliko prilagodili, sestavili tretji kazalnik le z uporabo tako imenovanih sekundarnih virov podatkov in nam tako ni bilo treba dodatno obremenjevati poročevalskih enot.

Strošek dela: Podatki se pridobivajo na podlagi podatkov iz statističnega raziskovanja Plače zaposlenih pri pravnih osebah (ZAP/M).

Strošek materiala: Uporabijo se podatki o proizvajalčevih cenah za izbrane skupine gradbenih materialov. Podatki o cenah reprezentativnih proizvodov se pridobijo mesečno v raziskovanju Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih z naslednjim individualnim vprašalnikom:

- Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih za prodajo na domačem trgu (CENE-DOMA/M).

Poslovni subjekti vnesejo v vprašalnik cene proizvodov v obdobju od 16. v prejšnjem mesecu do 15. v tekočem mesecu in ga do 20. v tekočem mesecu vrnejo na SURS.

Podatkov za to raziskovanje ne pridobivamo iz administrativnih virov.

6 DEFINICIJE

Indeks gradbenih stroškov za nova stanovanja je sestavljen iz dveh komponent, in sicer iz indeksa stroškov materiala in iz indeksa stroškov dela (izraženih v stroških dela za dejansko opravljeno delovno uro), ki nastanejo pri gradnji novih stanovanj.

Indeks stroškov gradbenega materiala prikazuje četrtno gibanje cen pri proizvajalcih na domačem trgu za izbranih 43 skupin proizvodov iz področij dejavnosti B – Rudarstvo in C – Predelovalne dejavnosti, ki vsebujejo proizvode, povezane z gradbeništvo ali z gradnjo stanovanj.

Indeks stroškov dela prikazuje četrtno gibanje stroškov dela za dejansko opravljeno delovno uro.

7 POJASNILA

7.1 KLASIFIKACIJE

Tabela 1: Gradbeni materiali, zajeti v **indeksu stroškov gradbenega materiala**:

NIP_2022	Opis
08.11.	Okrasni in gradbeni kamen, apnenec, sadra, kreda in skrilavec
08.12.	Gramoz, pesek, gline in kaolin
16.10.	Les, žagan in skobljan
16.21.	Furnir in plošče na osnovi lesa
16.23.	Drugi izdelki stavbnega mizarstva in tesarstva
20.16.	Plastične mase v primarnih oblikah
20.30.	Barve, laki in podobni premazi, tiskarske barve in kiti
20.52.	Lepila
20.59.	Drugi kemični izdelki, d. n.
22.19.	Drugi izdelki iz gume
22.21.	Plošče, listi, folije, cevi in profili iz plastičnih mas
22.23.	Izdelki iz plastičnih mas za gradbeništvo
22.29.	Drugi izdelki iz plastičnih mas
23.12.	Oblikovano in obdelano ravno steklo
23.14.	Steklena vlakna
23.31.	Zidne in talne keramične ploščice
23.32.	Opeka, strešniki in drugi gradbeni izdelki iz žgane gline
23.43.	Keramični električni izolatorji in izolirni deli
23.51.	Cement
23.52.	Apno in mavec
23.61.	Betonski izdelki za gradbeništvo
23.63.	Sveža betonska mešanica
23.64.	Malte
23.65.	Izdelki iz vlaknatega cementa
23.69.	Drugi izdelki iz betona, mavca in cementa
23.70.	Obdelan naravni kamen
23.99.	Drugi nekovinski mineralni izdelki, d. n.
24.10.	Železo, jeklo in <u>ferozlitine</u>
24.31.	Hladno vlečene palice in profili
24.42.	Aluminij
24.43.	Svinec, cink in kositer
25.11.	Kovinske konstrukcije in njihovi deli
25.12.	Kovinska okna in vrata
25.21.	Radiatorji in kotli za centralno ogrevanje
25.29.	Druge cisterne, rezervoarji in kontejnerji iz kovin
25.62.	Storitve mehanske obdelave kovin
25.72.	Ključavnice in okovje
25.93.	Žični izdelki, verige in vzmeti
25.99.	Drugi kovinski izdelki, d. n.
26.51.	Merilni, kontrolni, preizkuševalni, navigacijski in drugi instrumenti in naprave
27.12.	Naprave za distribucijo in krmiljenje elektrike

7.2 OBDELAVA PODATKOV

UREJANJE PODATKOV

Postopkov urejanja podatkov nismo uporabili.

UTEŽEVANJE

Uteži za izračun skupnega indeksa gradbenih stroškov so izražene v deležih vrednosti stroškov dela in stroškov materiala, ki jih izračunamo iz zaključnih računov podjetij, registriranih v področju F – Gradbeništvo po SKD 2008.

DESEZONIRANJE

Postopki desezoniranja niso smiselni.

7.3 INDEKSI

Skupni indeks gradbenih stroškov se izračuna kot uteženo povprečje indeksa stroškov dela in indeksa stroškov gradbenega materiala.

$$IGS = w_1 * ISD + w_2 * ISM,$$

kjer je:

IGS – indeks gradbenih stroškov – skupaj

ISD – indeks stroškov dela

ISM – indeks stroškov gradbenega materiala

w_1, w_2 – uteži v deležih iz zaključnih računov podjetij

Več informacij o izračunu indeksov stroškov dela in indeksov cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih lahko najdete v metodoloških pojasnilih Indeks stroškov dela in Indeksi cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih.

7.4 NATANČNOST

Natančnosti ne izračunavamo.

7.5 DRUGA POJASNILA

8 OBJAVLJANJE PODATKOV

- Podatkovna baza SiStat: [Gradbeništvo](#) – Gradbena dela in stroški - [Indeksi gradbenih stroškov](#). Podatki se objavljajo v obliki indeksov.
- Prva objava (Gradbeništvo, Gradbena dela in stroški): »Indeksi gradbenih stroškov za nova stanovanja, Slovenija, četrletno«.
- Eurostat.

9 REVIDIRANJE PODATKOV

9.1 OBJAVLJANJE ZAČASNIH IN KONČNIH PODATKOV

Začasnih podatkov ne izkazujemo. Objavimo le končne podatke.

9.2 DEJAVNIKI, KI VPLIVAJO NA ČASOVNO PRIMERLJIVOST

V časovni vrsti ni prišlo do prelomov, zato so vse časovne točke primerljive.

10 DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA

Metodološka gradiva na spletni strani SURS so dostopna na <https://www.stat.si/statweb/Methods/QuestionnairesMethodologicalExplanationsQualityReports>.

Vprašalniki:

- Plače zaposlenih pri pravnih osebah (ZAP/M)
področje: Plače in stroški dela, podpodročje: Plače
- Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih za prodajo na domačem trgu (CENE-DOMA/M)
področje: Cene in inflacija, podpodročje: Cene v proizvodnji in storitvah

Metodološka pojasnila:

- Raziskovanje o stroških dela
Področje: Plače in stroški dela, podpodročje: Stroški dela

- Indeksi cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih

Področje: Cene in inflacija, podpodročje: Cene v proizvodnji in storitvah

Metodološka gradiva na spletni strani SURS so dostopna na <https://www.stat.si/statweb/Methods/QuestionnairesMethodologicalExplanationsQualityReports>.

- Reference Metadata in Euro SDMX Metadata Structure: (ESMS): [Construction costs](#)